

Monitoratge de les conductes associades amb el VIH/ITS en homes que tenen relacions sexuals amb homes (HSH)

Autors

Cinta Folch,^{1,2} Laia Ferrer,^{1,2} Alexandra Montoliu,¹ Anna Esteve,^{1,2} Rafa Muñoz,^{1,3} Victoria González,^{1,2,3} Jordi Casabona^{1,2}

(1) Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya (CEEISCAT), Departament de Salut, Generalitat de Catalunya

(2) CIBER Epidemiologia i Salut Pública (CIBERESP), Espanya

(3) Stop Sida, Barcelona

(4) Servei de Microbiologia de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol

Introducció

Dins del Sistema Integrat de Vigilància Epidemiològica del VIH/ITS, el monitoratge bioconductual del VIH en homes que tenen relacions sexuals amb homes (HSH) es va iniciar l'any 1993.¹ L'objectiu d'aquest article és descriure la prevalença del VIH i les característiques epidemiològiques i conductuals principals dels HSH que acudeixen a llocs de trobada gai de la ciutat de Barcelona l'any 2013.

Material i mètodes

Estudi transversal que forma part del projecte europeu multicèntric SIALON II, que es va dur a terme mitjançant la metodologia de mostreig Time-Location Sampling (TLS), un mètode quasi probabilístic que permet millorar la representativitat de la mostra en poblacions d'accés difícil (www.sialon.eu).²

Els criteris d'inclusió van ser haver tingut relacions sexuals amb homes en els darrers 12 mesos, ser major de 18 anys i signar el consentiment informat. A més de la informació conductual recollida mitjançant un qüestionari anònim, es van recollir mostres de fluid oral per estimar prevalença del VIH. L'anàlisi estadística de les

dades s'ha ponderat mitjançant el càlcul de la inversa de la probabilitat individual de selecció, i tenint en compte l'existència de clústers.

Resultats

L'edat mitjana dels 400 HSH participants va ser de 37,2 anys, més de la meitat va declarar tenir estudis universitaris (51,8%) i una quarta part eren immigrants. Respecte les conductes sexuals dels darrers 6 mesos, el 21,7% dels HSH va afirmar haver tingut relacions sexuals amb més de 10 parelles masculines i un 37,7% no havia usat sempre el preservatiu en les seves relacions sexuals amb penetració amb parelles ocasionals. La prevalença de consum de drogues en la darrera penetració anal amb una parella ocasional va ser del 28,3% (taula 1).

La prevalença del VIH en les mostres de fluid oral va ser del 14,2%. Dels 62 homes amb resultat positiu, 32 coneixien el seu estat serològic pel que fa al VIH (51%), 21 (36,2%) desconeixien ser VIH positius en el moment de l'estudi i la resta (20,1%) no sabien o no van declarar el seu estat serològic. Entre els HSH que desconeixien ser VIH positius, 15 entrevistats (63,4%) s'havien realitzat un test del VIH en els últims 12 mesos i van referir ser VIH negatius.

Discussió

La prevalença del VIH en HSH que acudeixen a llocs de trobada gai a Barcelona l'any 2013 (14,2%) és similar a l'observada en anteriors mesures de l'estudi.¹ Més d'una quarta part dels HSH VIH positius (28,9%) desconeixia el seu estat serològic, percentatge superior en relació amb altres ciutats d'Europa com Hamburg (18,3%) o Brighton (23,7%) (www.sialon.eu). D'altra banda, més de la meitat dels HSH no diagnosticats es podien considerar casos d'infecció recents (casos incidents).

Amb les parelles ocasionals, més d'una quarta part dels homes va declarar haver consumit drogues durant la darrera penetració anal, consum que s'ha mostrat

associat a més risc de transmissió del VIH i d'altres en estudis previs nacionals i internacionals.

Per tot l'anterior, sembla clau promoure la realització periòdica de la prova del VIH als homes gais, bisexuals i altres HSH, així com informació i consell adequat a les seves necessitats, perquè puguin prendre les decisions més adequades per tenir cura de la seva salut sexual. També cal implementar intervencions específiques de reducció de danys relacionades amb el consum de drogues i la seva relació amb les pràctiques sexuals.

Taula 1. Característiques sociodemogràfiques, conductuals i prevalença autodeclarada d'ITS entre HSH reclutats en llocs de trobada gai de Barcelona. (Projecte SIALON, 2013).

	Nre.	%
Grandària de la mostra (HSH)	400	
Grup d'edat: 25 anys o més	360	85,7
Estudis universitaris	201	51,8
Origen: immigrant	101	25,2
Nombre de parelles sexuals masculines*		
Cap	27	7,9
1 a 5	178	49,1
6 a 10	64	21,3
11 o més	117	21,7
Relacions sexuals amb parella estable^{&}	196	59,2
Relacions sexuals amb parella ocasional*	317	83,1
Alguna vegada penetració anal (PA) sense preservatiu (parella ocasional)*¹	119	37,7
No ús del preservatiu en la darrera PA amb parella ocasional^o	32	16,9
Consum de drogues (última PA) amb parella ocasional*	145	28,3
Alguna ITS (últims 12 mesos)	34	9,4

*anàlisi ponderat mitjançant el càlcul de la inversa de la probabilitat Individual de selecció , i tenint en compte la existència de clústers. [&] Últims 6 mesos. ^o Entre els que tenen parella ocasional.

Referències bibliogràfiques

---

¹ Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les ITS i Sida de Catalunya (CEEISCAT). Informe Epidemiològic CEEISCAT. Sistema Integrat de Vigilància Epidemiològica de la SIDA/VIH/ITS a Catalunya 2015. Barcelona; 2015. 53 p.

² Gios L, Mirandola M, Toskin I, Marcus U, Dudareva-Vizule S, Sherriff N, et al. Bio-behavioural HIV and STI surveillance among men who have sex with men in Europe: the Sialon II protocols. BMC Public Health. 2016;16(1):212.